

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1980/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.VII.39.033/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozó (RUKISÖSZ Ruszin Kisebbségi Összefogás Egyesület) jogi képviselője (dr. ifj. Balsai István ügyvéd) útján eljárva alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában a Kúria Kvk.VII.39.033/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [3] 1.1. Az indítványozó egyesületet a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a ruszin nemzetiségi önkormányzati képviselők 2024. évi általános választásán jelölő szervezetként a területi választási bizottság (a továbbiakban: TVB) nyilvántartásba vette, a határozatot a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) helybenhagyta. A Kúria végzésében az NVB és a TVB határozatát megváltoztatta, és az indítványozó jelölő szervezetként történő nyilvántartásba vételét visszautasította. A Kúria megállapította, hogy az indítványozó Alapszabályában a 2022. augusztus 5-i módosítást megelőzően az alapcél szerinti tevékenységek között nem szerepelt a ruszin nemzetiség képviselőire vonatkozó tevékenység, illetve képviselőre vonatkozó cél, a kérelmező a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njtv.) 2. § 14. pontjában meghatározott nemzetiségi szervezet fogalmának nem felelt meg.
- [4] Az indítványozó ezt követően ismételten kérte a Nemzeti Választási Bizottságtól a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán jelölő szervezetként

nyilvántartásba vételét a 2024. évi választáson. Az NVB határozatával a kérelmet elutasította, amely határozatában részletesen ismertette a kérelmező korábbi kezdeményezése alapján meghozott kúriai végzést. Kifejtette, hogy a Kúria e végzésében az Njtv. 2. § 14. pontjában meghatározott feltétel hiányát állapította meg, amely utóbb sem pótolható, ezért a Kúria döntése jelen eljárásban is köti. Erre tekintettel a kérelmező bejelentése a Ve. 133. § (2) bekezdésben foglaltak alapján továbbra sem felel meg a jelölő szervezetként történő nyilvántartásba vétel feltételeinek.

- [5] Az indítványozó a felülvizsgálati kérelmében az NVB határozatának megváltoztatását és a kérelmezőnek az Európai Parlament tagjai, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők közös eljárásban tartott 2024. évi választásán jelölő szervezetként történő nyilvántartásba vételét kérte. Állította, hogy az NVB határozata sérti az Alaptörvény 28. cikkét, az Njtv. 2. § 14-15. pontjait, 58. § (1) bekezdését és a Ve. 133. § (2) bekezdését. Kifejtette, hogy a kérelmező egyesület 2019. óta kifejtett tevékenységeiből egyértelműen az következik, hogy a nemzetiségi önkormányzati választáson kívánja ellátni és látja el a ruszin nemzetiség képviselőt, így megfelel a nemzetiségi jelölő szervvel szemben támasztott követelményeknek. A folyamatos és töretlen tevékenységből következően céljai közé tartozik a közhatalmat gyakorló állami és helyi önkormányzati szervezetek, továbbá a nemzeti önkormányzati szervezetekben való nemzetiségi képviselet és mindezek szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek biztosítása, ezért megfelel a nemzetiségi jelölő szervezettel szemben támasztott követelményeknek. Mindezek alátámasztására hivatkozott a 2022. augusztus 5. napjáig és azt ezt követően hatályos alapszabályaiban megfogalmazott célokra és az ezek megvalósítására szolgáló tevékenységekre. Értelmezése szerint a jelen nyilvántartásba vétel szempontjából irányadó korábbi alapszabálya, ha *expressis verbis* nem is tartalmazott képviseletre vonatkozó kifejezést, de politikai jellegű feladatmeghatározást igen, melyet alátámaszt az is, hogy 2019. évben jelölő szervezetként ugyanezen alapszabály figyelembevételével nyilvántartásba vették. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság 3241/2019. (X. 17.) AB számú határozata [31] bekezdésében kifejtett bizalomvédelem elvére hivatkozott. Álláspontja szerint a Kúria a Kvk.I.37.934/2019/2. számú végzésében a nemzetiségi szervezet és a nemzetiségi egyesület fogalmát elvi érveléssel választotta szét, a Kvk.IV.39.023/2024/2. számú végzéséből pedig összességében az a következtetés vonható le, hogy az alapszabálya figyelembevételével teljesíti az Njtv. 2. § 14. pontjában a nemzetiségi szervezettel szemben támasztott feltételeket. Az ügyben a Kvk.III.37.927/2019/2. és Kvk.IV.37.946/2019/2. számú végzés alkalmazhatósága kizárt. Érvelése szerint nem tartható fenn a Kvk.I.37.934/2019/2. és Kvk.III.39.021/2024/3. számú végzésében foglalt azon kúriai gyakorlat, amely szerint a nemzetiségi szervezet és a nemzetiségi egyesület törvényi definíciója két eltérő tevékenységet feltételez, így az egyiket célzó

érdekképviselő nem alkalmas a másik területen való képviselő ellátására. Ezzel szemben a magyar önkormányzati rendszer a kulturális autonómia elvére épül, így nem különíthető el mereven egymástól a nemzetiség érdekvédelmével, érdekképviselővel a nemzeti kulturális autonómiával közvetlenül összefüggő tevékenység és a nemzetiségi közösség önkormányzati képviselője. Az NVB határozatának – a Kúria esetében meghozott korábbi végzésének indoklására alapított – értelmezése téves, és helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy a nyilvántartásba vételéhez nem pótolható, nem korrigálható törvényi feltétel hiányzik.

- [6] A Kúria a Kvk.V.39.025/2024/4. számú határozatában részletesen vizsgálta az indítványozó alapszabályának tartalmát és azt az irányadó Ve. és Njtv. szabályaival összevetve hozta meg döntését. A Kúria e végzése [25] bekezdésében rámutatott arra, hogy az Njtv. 2. § 14. pontja kifejezetten a VI. Fejezet alkalmazása szempontjából tartalmazza a nemzetiségi szervezet fogalmának meghatározását, ezért az Njtv. 2. § 14. pontját a választással kapcsolatban azon az alapon kell értelmezni, hogy az adott civil szervezet a nemzetiségi önkormányzatban történő képviselő ellátásához előírt törvényi feltételekkel rendelkezik-e. A nemzetiségi szervezeti minősítés Njtv. 2. § 14. pontjában rögzített feltétele pedig az, hogy alapszabálya szerint az adott nemzetiség képviselőjének ellátását a választás évét megelőző 3 évben már tartalmazza. A feltétel meglétét a választás éve tekintetével 2021. január 1-től kellett vizsgálni. Végzésében kiemelte, hogy a fogalom meghatározáshoz fűződő törvényi indoklás, az időközben bekövetkezett módosításoktól függetlenül, az alapszabályban megjelölt célok és feladatok értékelésekor jelen ügyben is irányadó. A Kúria a Kvk.39.025/2024/4. számú határozatában foglalt, az indítványozó alapszabályának a 2022. augusztus 5-ei módosítását megelőző hatályos rendelkezései, valamint az Njtv. alkalmazott rendelkezései értelmezésével levont következtetéseket a jelen ügy elbírálása során is irányadónak és követendőnek tekinti. A Kúria – a jelen ügyben szintén követendő – Kvk.III.39.021/2024/3. számú végzése [26] bekezdésében a Kúria Kfv.I.37.934/2019/2. számú végzésére utalva, hangsúlyozta, hogy míg a Njtv. 2. § 15. pont nemzetiségi egyesület fogalma a nemzetiségi, kulturális autonómiával áll összefüggésben, a 14. pont kifejezetten a nemzetiségi önkormányzati képviselő viszonylatában adja meg a nemzetiségi szervezet fogalmát. A két törvényi definíció két eltérő tevékenységet feltételez, így az egyiket célzó érdekképviselő nem alkalmas a másik területen való képviselő ellátására. Az indítványozó által levezetett jogértelmezés kiüresítené az Njtv. 2. § 14. pontban meghatározott alapszabályi feltételt valamennyi nemzetiségi egyesület vonatkozásában, a nemzetiségi szervezet meghatározását nem a kúriai gyakorlat, hanem a törvény fogalmazta meg. Az indítványozó érvelésével szemben a Kúria Kvk.V.39.025/2024/4. számú határozatában felhívott Kvk.III.37.927/2019/2., Kvk.I.37.934/2019/2., Kvk.IV.37.946/2019. és Kvk.III.39.021/2024. számú végzésekben kifejtett jogi álláspont a jelen ügyben is irányadó. Az indítványozó nemzetiségi szervezatként történő minősítését az alapszabályában meghatározott célok

értelmezésével kellett elvégezni, mégpedig a 2024. évi választások tekintetében. Miután az indítványozó alapszabályában a 2022. augusztus 5-i módosítást megelőzően az alapcél szerinti tevékenységek között nem szerepelt a ruszin nemzetiség képviselőjére vonatkozó tevékenység, illetve képviselőre vonatkozó cél, az indítványozó az Njtv 2. § 14. pontjában meghatározott nemzeti szervezeti fogalmának nem felelt meg. A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy az NVB helytállóan döntött az indítványozó jelölő szervezetként történő nyilvántartásba vételi kérelmének visszautasításáról, erre tekintettel a Ve. 231. § (5) bekezdésének alkalmazásával, a támadott határozatot helybenhagyta.

- [7] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, és az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint a végzés ellentétes az Alaptörvény XXIII. cikk (2) bekezdésével.
- [8] Az indítványozó szerint az Njtv. 2. § 3. és 14. pontjának az Alaptörvény XXIII. cikk (2) bekezdésével konform értelmezése az, hogy az Njtv. a kulturális autonómia elvére épül, a nemzeti szervezettek fő feladata a nemzetségek érdekeinek védelme és képviselése, ezért e tevékenységek merev elválasztása a jelölő szervezetek nyilvántartásba vételi eljárásában nem indokolt. Ha az adott alapszabályban rögzített célok nem tartalmazzak kifejezett és egyértelmű rendelkezést a nemzeti szervezethez való eljárásra, akkor az alapszabályban lefektetett célokat a maguk egészében kell vizsgálni, valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a megfogalmazott célok egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a közfelfogásra is. A Kúria azon értelmezése, mely szerint kizárólag mereven, kategorikusan lehet megítélni azt, hogy az alapszabály milyen szófordulattal fejezi ki a nemzeti képviselőjének célját, kilép az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési szabályok adta keretből, és az indítványozó passzív választójogának, mint politikai alapjognak legitim cél nélkül, kellő súlyú indok hiányában korlátozza.
- [9] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [10] Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt az indítványozó határidőben nyújtotta be. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XXIII. cikk (2) bekezdés], a támadott bírói döntést, a Kvk.VII.39.033/2024/3. számú végzését, továbbá kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.

- [11] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [12] Az Alaptörvény XXIII. cikk (2) bekezdésének állított sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra a következetes gyakorlatára, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}.
- [13] Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó valójában egyet nem értését fejezi ki a Kúria döntésével, annak érvelésével, indokolásával kapcsolatban. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróság döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [14] Az előbbieket mellett az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Jelen ügyben megállapítható, hogy a Kúria a döntés szempontjából releváns kérdéseket vizsgálata tárgyává tette, és követhetően és kiszámíthatóan számot adott döntése indokairól a töretlen és következetes kúriai joggyakorlatnak megfelelően és az Njtv. 2. § 14. pontja megszövegezése által biztosított egyértelmű és határozott értelmezési kereteken belül.
- [15] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXIII. cikk (2) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [16] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. április 23.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró